

шим науковим співробітником сектору палеоантропології і відділу давньоруської та середньовічної археології. Він брав участь у роботі багатьох експедицій на території Стародавнього Кисва, систематично готував звіти про палеоантропологічний матеріал з давньоруських некрополів, опублікував і підготував до друку кілька статей, присвячених даній проблематиці. З 1990 року Василь Дмитрович вийшов на пенсію, однак щоліта брав участь у польових дослідженнях.

У науковому доробку В. Д. Дяченка — близько 90 праць, присвячених переважно питанням антропологічного складу та етнічної історії народів Східної Європи. В останні роки він зосередив свою увагу на висвітленні генетичних витоків людності Київської Русі, опублікувавши на цю тему кілька оригінальних розвідок. В них він послідовно обстоював думку про місцеве коріння східнослов'янських племен, в антропологічному складі яких знайшли відображення риси їхніх далеких пращурів.

Василь Дмитрович докладав чимало зусиль для підготовки наукової зміни. Він мав неабиякий талант заражати молодь своїм самовідданим ставленням до антропології — науки, якій він присвятив своє життя.

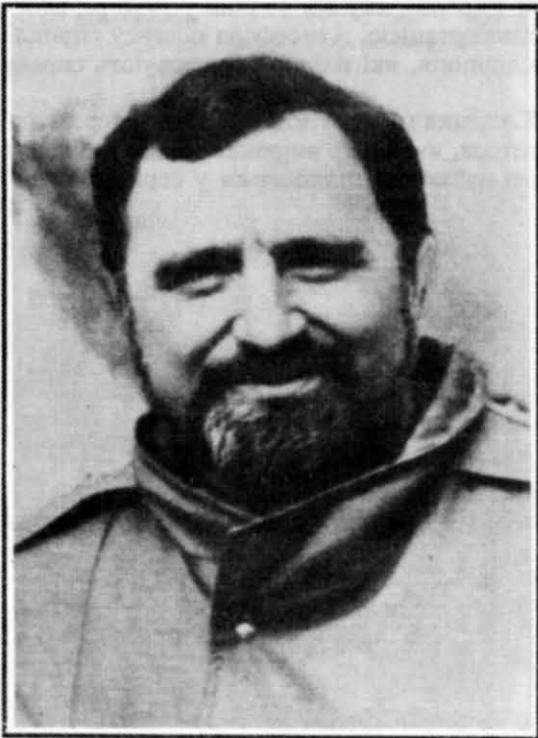
Колеги Василя Дмитровича високо цінували не лише його глибокі знання, а й такі суто людські якості, як доброзичливість, готовність завжди прийти на допомогу, тонкий гумор.

Вітчизняна антропология понесла тяжку втрату. Але пам'ять про Василя Дмитровича Дяченка назавжди залишиться у серцях тих, хто працював разом з ним, знав і любив його.

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА КОСТЕНКА

---

22 листопада 1996 року передчасно помер Володимир Іванович Костенко — завідувачий кафедрою історії України Дніпропетровського держуніверситету, відомий фахівець у галузі сарматознавства, кандидат історичних наук, автор ряду праць зі стародавньої історії України.

В. І. Костенко народився 25 січня 1949 р. у м. Охове Запорізької області в родині вчителів. Після закінчення у 1966 р. середньої школи та у 1970 р. — військової служби у лавах радянської армії він пов'язав свій життєвий шлях із Дніпропетровським університетом, куди у 1970 р. В. І. Костенко прийшов слухачем підготовчого відділення.

Вже у процесі навчання на історичному факультеті визначились його наукові інтереси, пов'язані з археологією. Студентом другого курсу В. І. Кос-

тенко прийшов до експедиції ДДУ, у якій працював багато років. Могутня, весела, сповнена доброзичливого гумору людина, на яку можна покластия у будь-яких, навіть найскладніших, ситуаціях — таким запам'ятався він як своїм однокурсникам, так і колективу експедиції.

Сарматська проблематика, що захопила молодого вченого, привела його до перших наукових успіхів. У 1976 р. за студентську конкурсну роботу його було нагороджено Золотою медаллю АН СРСР. Тоді ж вийшла перша публікація, присвячена Підгороднянському сарматському могильнику, у розкопках якого автор брав активну участь. Ще на студентські праці дослідника звернув увагу визначний сарматолог К. Ф. Смирнов, з яким у В. І. Костенка склалися близькі наукові та особисті стосунки.

Логічним продовженням дослідницької роботи був вступ молодого спеціаліста до аспірантури при кафедрі історіографії та джерелознавства ДДУ і праця над кандидатською дисертацією «Сарматские памятники междуречья Дона и Днепра III в. до н. э. — середина III ст. н. э.», яку він успішно захищає у 1981 р. в Інституті археології АН України.

Протягом 80-х рр. В. І. Костенко очолює сарматський загін, який зосереджує зусилля на вивченні пам'яток раннього залізного віку Орільсько-самарського межиріччя та півдня Дніпропетровської області.

До найбільших наукових успіхів вченого належить повне дослідження видатної пам'ятки сарматської культури — могильника поблизу с. Усть-Кам'янка. На момент початку робіт В. І. Костенка на ньому зусиллями М. І. Вязьмітіної та Є. В. Махно було розкопано 20 курганів. Сьогодні це одна з небагатьох повністю досліджених поховальних пам'яток, яка складається з 71 розкопаного кургану, переважно сарматського та скіфського часів. Саме цій пам'ятці присвячена остання монографія В. І. Костенка «Сарматы в Нижнем Поднепровье».

В. І. Костенко завжди вбачав в археологічній науці джерело вивчення стародавньої історії України. Його захоплювали героїчні сторінки минулого. Наприклад, останніми роками значну увагу він приділяв пошукам матеріальних свідочств відомої битви часів Визвольної війни на Жовтих Водах.

В університеті В. І. Костенко викладав спецкурс «Кочовики раннього залізного віку: внесок у культуру України». Окреслене коло інтересів визначило його роботу на кафедрі історії України, яку він очолив у 1995 р., одночасно працюючи над докторською дисертацією. Атмосфера пошуку сприяла припливу до кафедри молодих дослідників, які плідно продовжують справу В. І. Костенка.

В особі Володимира Івановича Костенка ми втратили людину непересічної вдачі, чудового педагога та організатора, вченого з широким колом наукових інтересів. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться у серцях колег і друзів.